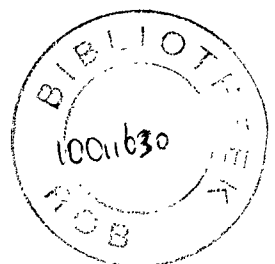

RAAP-NOTITIE 711

**Plangebied Ratelwacht/Ringweg te
Drachten**

Gemeente Smallingerland

Een inventariserend archeologisch onderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Smallingerland

Titel: Plangebied Ratelwacht/Ringweg te Drachten, gemeente Smallingerland; een inventariserend archeologisch onderzoek

Status: eindversie

Datum: mei 2004

Auteurs: *drs. T.A. van den Bergh & drs. V.R. Ridderbos*

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2004\SMRR\N0711-SMRR.doc

Projectcode: SMRR

Projectleider: drs. T.A. van den Bergh

Projectmedewerker: drs. V.R. Ridderbos

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2004

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: gemeente Smallingerland
- *aanleiding onderzoek*: nieuwbouw appartementencomplex, weg en parkeerplaatsen
- *datum uitvoering veldwerk*: 11 mei 2004
- *lokale omstandigheden die van invloed zijn geweest op het onderzoek*: plangebied is grotendeels voorzien van een puinlaag en de weg Schuttersveld. Tevens stonden hier zeecontainers en bouwketen, waardoor niet op alle gewenste plaatsen kon worden geboord.

Locatiegegevens

- *plangebied*: ligt ten zuiden van de Ringweg en ten noorden van de Ratelwacht
- *plaats*: Drachten
- *gemeente*: Smallingerland
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 11E
- *plangebied in gebruik als*: bouwlocatie
- *oppervlakte plan-/onderzoeksgebied*: 0,32 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 202.500/570.400

Onderzoeksvragen

Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is? Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzittingsresten?

Het inventariserend archeologisch onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001).

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: de FAMKE (Provincie Fryslân, 2002) meldt niets over dit plangebied, omdat het binnen de bebouwde kom valt.
- *ARCHIS-waarnemingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem)*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): geen

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart (Stiboka 1971)*: geen bodemgegevens vermeld (bebouwde kom).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: regelmatige verdeling over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor, diameter 3 cm en Edelmanboor, diameter 7 cm
- *totaal aantal boringen*: 10
- *minimaal geboorde diepte*: 0,3 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 1,75 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlint

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch)*: in 4 van de 10 boringen die in dit plangebied zijn gezet, is op ondoordringbaar puin gestuit (boringen 4, 6, 7 en 8). Boring 4 is gezet tot 1,3 m -Mv en de boringen 6, 7 en 8 tot 0,3 m -Mv. In de overige boringen (m.u.v. boring 10) is donkerbruingrijs humeus, siltig zand met veel puin en grind (bouwvoor + verstoorde laag) tot maximaal 0,7 m -Mv aangetroffen. Hieronder bevindt zich bruingeel zand (dekzand). In 3 boringen is in de top van het dekzand een restant van een podzolbodem aangetroffen: een 7 cm dikke B-horizont (boring 1) en/of een BC-horizont (boringen 1, 5 en 9). In boring 10 is de bodem verstoord tot 1,55 m -Mv (tot in de keileem).
- *Archeologische indicatoren in boringen*: in de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Podzolbodems komen in de noordelijke helft van het plangebied voor. De aanwezigheid van podzolbodems duidt op hoge en droge gronden. Zulke gronden waren in de Steentijd geliefd als locaties voor (tijdelijke) kampementen. De podzolbodems in de boringen 1, 5 en 9 zijn echter verstoord tot in de B- of BC-horizont. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De boringen geven geen aanwijzingen voor archeologische waarden *in situ*.

Aanbevelingen

Voor het plangebied worden geen aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan. De geplande werkzaamheden kunnen ten aanzien van de archeologische waarden zonder beperkingen worden uitgevoerd.

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog Fryslân, tel: 058-2925487)
- *contactpersoon RAAP*: drs. T.A. van den Bergh (projectleider, tel: 0512-589140)

Literatuur

- Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998.** *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989.** *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Provincie Fryslân, 2002.** *Cultuurhistorische Kaart Fryslân. Digitale informatie over cultuurhistorie: aardkunde, archeologie (FAMKE), historische geografie, bouwhistorie*. Cd-rom, versie 1.0. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Stiboka, 1971.** *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000. Toelichting bij de kaartblad 11 Oost Heerenveen*. Stichting voor bodemkartering Wageningen.
- Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001.** *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1991.** *Grote Provincie Atlas Friesland, schaal 1:25.000*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.

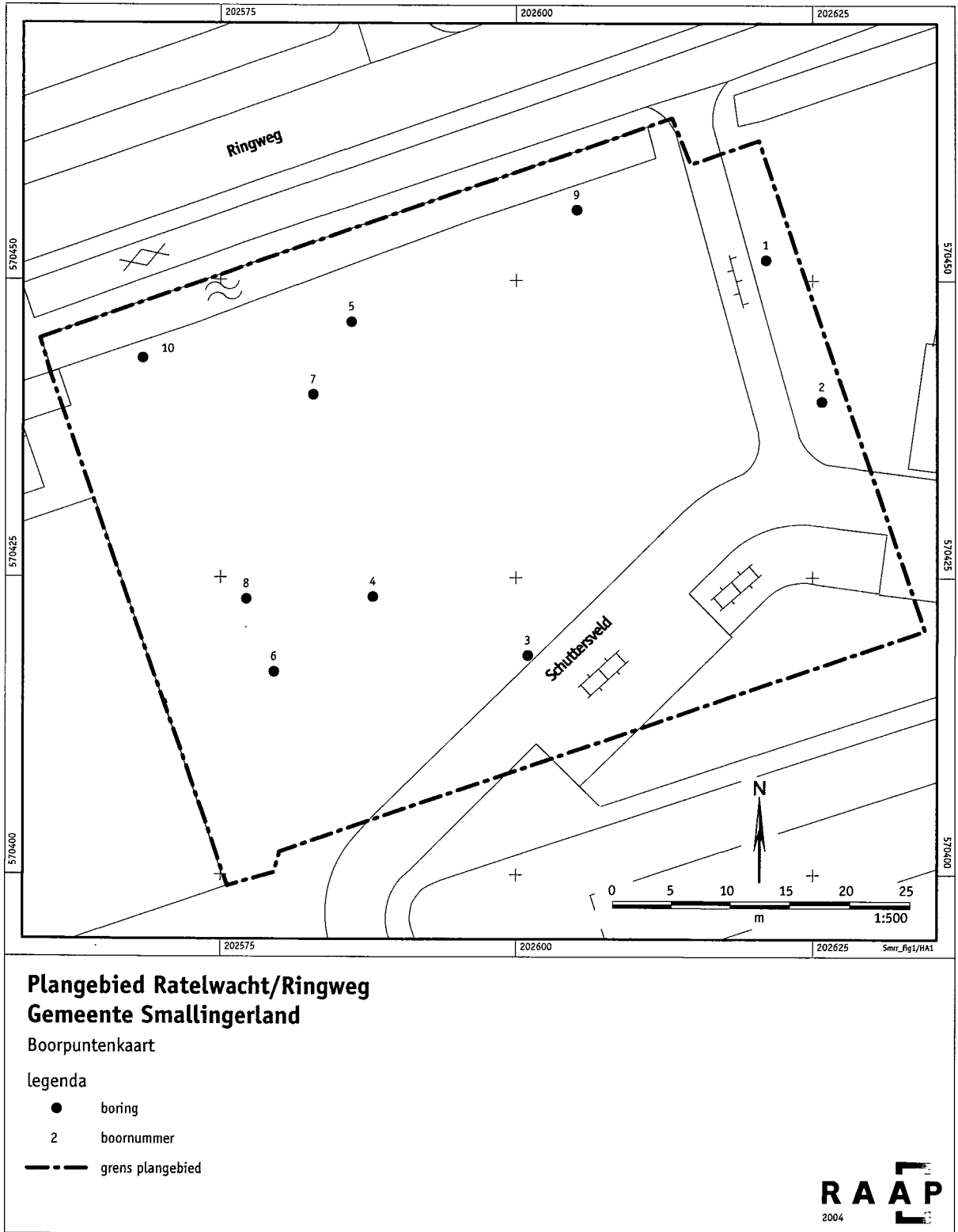
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Periode	Datering
Nieuwe tijd	1500 - heden
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor - 450 na Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300 - 2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800 - 4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000 - 8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.